

20.12.2022

VN/28776/2022

VN/28776/2022-STM-6

Ympäristöministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto kansallisesta ilmansuojeluohjelman 2030 päivityksestä

EU:n päästökattodirektiivin (2016/2284) mukaisesti Suomi laati vuonna 2019 Kansallisen ilmansuojeluohjelman 2030. Ilmansuojeluohjelma sisälsi ne toimet, joilla direktiivissä asetutut rikkidioksidin, typenoksidien, haihtuvien orgaanisten yhdisteiden, pienhiukkasten ja ammoniakkin päästövähennysvelvoitteet toteutetaan. Päästökattodirektiivi velvoittaa jäsenmaat päivittämään ilmansuojeluohjelman vähintään neljän vuoden välein. Tämä raportti on Kansallisen ilmansuojeluohjelman 2030 ensimmäinen päivitysraportti.

Suomen ilmanlaatu on jopa Helsingin metropolialueella ollut hyvä, joskin kiristyneet Maailman terveysjärjestön uudet vuonna 2021 hyväksytyt ilmanlaadun ohjearvot ylittyvät monin paikoin erityisesti suurimmissa kaupungeissa typpidioksidin (vuosikeskiarvo alle 10 mikrogrammaa kuutiometrissä) pienhiukkasten (vuosikeskiarvo alle 5 mikrogrammaa kuutiometrissä) kohdalla. Otsonin kahdeksan tunnin korkein sallittu arvo (60 mikrogrammaa kuutiometrissä) ylittyy ajoittain koko maassa. Euroopan Unioni on tiukentamassa ilmanlaadun raja-arvoja, jotka eivät Suomen osalta nykyisellään hyvän ilmanlaadun osalta ylity.

Sosiaali- ja terveysministeriö lausuu päivitysraportista käsityksenään seuraavaa.

Sosiaali- ja terveysministeriö on lausunnoissaan viimeisen parinkymmenen vuoden aikana kiinnittänyt huomiota taajama-alueiden pienpolton pienhiukkaspäästöjen haitallisiin terveysvaikutuksiin. Nyt lausuttavan raportin lähtökohtana on, että Suomen ei tarvitse ryhtyä ilmansuojelullisiin lisätoimiin, koska siinä katsotaan, että Suomi saavuttaa Kansallisen ilmansuojeluohjelman 2030 tavoitteet ilman lisätoimia. Tämä koskee myös pienhiukkaspäästöjä, joiden katsotaan vähenevän suotuisasti.

Sosiaali- ja terveysministeriö toteaa, että 2021 syyskuussa Euroopan Unionissa käynnistynyt energia-kriisi yhdistettynä Ukrainan sodan myötä asetettuihin Venäjän sanktioihin tulevat todennäköisesti lisäämään huomattavasti pienpolttua myös taajama-alueilla tulevina vuosina. Tähän tulee seuraavina vuosina kiinnittää erityistä huomiota, koska uusi WHO:n pienhiukkasten ohjearvo ylittyy helposti suomalaisissa taajamissa pienpolton todennäköisen merkittävän lisääntymisen myötä. Sosiaali- ja terveysministeriö korostaa, että toteutettavilla lisätoimenpiteillä ei vaikeuteta kansalaisten lämpöturvallisuutta. Sosiaali- ja terveysministeriö on ilmansuojelusta antamissaan lausunnoissa aina pitänyt tärkeänä sitä, että asumuksissa on varaavia takkoja sähkökatkosten varalle.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

Kansliapäällikön sijaisena

Raimo Antila

Lääkintöneuvos

Mikko Paunio

Tiedoksi

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Perhe- ja peruspalveluministerin esikunta

VN/28776/2022-STM-6

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: